Nhật tụng Kālāma – Kinh tạng trích diễm
Kinh Chọn lọc – 20/10/2024
Kalama tri ân cô Diệu Hỷ ghi chép.
Thưa đại chúng,
Nội dung kinh này chúng ta đã học rồi, ở Nhật tụng kālāma 1, chúng ta chỉ nhắc lại ở đây thôi, có điều mình phải để ý mấy vấn đề sau:
Vấn đề thứ nhứt, có một số đông cho rằng tu là không phân biệt, hòa tan vào đại hải pháp giới, không kỳ thị, không chọn lựa.
Đó là cách nói nghe hay, nhưng đó là cách nói rất thánh hiền chứ chúng ta chưa tới mức đó đâu: Tu bằng tâm vô phân biệt. Rõ ràng thấy trình độ phàm phu mình chưa được như thánh nhân, đừng nói vô phân biệt. Người mình tiếp xúc có những người hỗ trợ đạo nghiệp của mình, có những người gần họ mình bị sa sút, lùi bước trong tu tập, trong phật pháp;
Trong nhu cầu vật chất cũng vậy từ nhà ở, vật dụng, trú xứ, tất cả có 2 trường hợp có những chỗ ở, tiếp xúc, mối quan hệ, vật dụng người tu không nên rớ tới. Thí dụ như trong chỗ tu hành có chỗ tắm hơi, bồn ngâm, khó tu lắm. Đó là những món đồ không nên xài. Mệt lắm thì có chỗ nào đi chút thôi, nếu mình là cư sĩ, trong nhà có cái đó, nhất là hành giả không nên sống tiện nghi. Đồ đạc mình xài có cái nên và không nên, vì nhu cầu vật chất của người tu chỉ mức cần và đủ thôi (cần = những gì cần thiết; đủ = không thiếu, không dư).
Đừng ôm chữ vô phân biệt cho rằng hoàn cảnh nào cũng tu được, nếu làm được thì quá hay nhưng coi chừng mất thời gian vì mình phải gồng với nghịch cảnh, khó tu lắm.
Trường hợp thứ hai, có người lụm câu "phiền não tức cảnh bồ đề" tưởng vậy là hay nhưng xin thưa câu đó khó nuốt lắm. Không phải dễ.
Buổi đầu làm ơn, yếu người đừng đi nắng, tránh những quan hệ, gặp gỡ, giao tiếp ảnh hưởng tiêu cực cho đạo tâm, đạo nghiệp của mình. Đó là chuyện rất quan trọng. Nội dung bài kinh là như vậy
Nội dung bài kinh gồm mấy phần sau:
Trên mặt nổi thì ngài Xá Lợi Phất nhắc nhở mình hãy cẩn trọng trong chuyện ở đâu gặp ai, nhu cầu vật chất như thế nào, có lợi, có hại cho chuyện tu tập. Nhưng kết hợp các kinh khác thì ngoài chuyện vĩ mô những cái mình thấy bằng mắt, đức Phật Ngài dạy:

- Có những thân nghiệp phải được kiểm soát, cái gì nên làm cái gì không nên làm;
- Có những Khẩu nghiệp phải tránh những đề tài đối thoại, vấn đáp có hại cho chuyện tu học nên tránh;
- Có những tư duy, đề tài, trăn trở giúp cho mình, có cái chỉ hại mình thôi.

Trên mặt nổi ngài Xá Lợi Phất chỉ nói vật chất, những vấn đề ngoài xã hội, nhưng nói rốt ráo là cả tam nghiệp. Trong đầu cứ lăn tăn những đề tài không có lợi cho chuyện tu học thì sớm muộn gì mình cũng nửa đường gãy gánh thôi. Cái đầu quan trọng lắm. Thân nghiệp phải được kiểm soát, khẩu nghiệp phải kiểm soát, ý nghiệp càng phải kiểm soát vì ý nghiệp là nền.
Tôi nói không biết bao nhiêu lần: Nghiệp phiếm luận nặng lắm.
Mình nói dối gạt người ta là trọng nghiệp, mình nói cho người ta đau lòng, tan nhà nát cửa, đâm thọc, chia rẽ,... là trọng nghiệp- dễ hiểu; nhưng riêng nghiệp phiếm luận, buôn dưa lê, tám, mình thấy không có gì nhưng nó độc vì khi trong đầu có rác mới phun rác ra. Những vị trong đầu chỉ có Phật pháp sao họ có rác mà phun. Khi mình gặp nhau bàn ba chuyện chính trị, thể thao, nghệ thuật, thời sự, ... trong đầu mình toàn cái đó mình mới phun ra được.
Có những đề tài nói chuyện, tư duy nên và không nên.
Rộng ra bên ngoài, có những mối quan hệ nên và không nên; chỗ ở nên và không nên, có những vật dụng nên và không nên.
Chú tiểu ở chùa đi tưới lan cho sư phụ rớt bể giò lan, sư phụ thích, quý lắm. Chú tái mặt. Lúc đó sư phụ đứng sau lưng, thấy thái độ của chú loay hoay cuống cuồng, sư phụ nói: Có cái gì đâu, dọn dẹp đi, cái nào gãy thì bỏ, phần còn lại kiếm chậu khác cho vô. Chú ngạc nhiên, mừng lắm. Sư phụ mới nói: Sư phụ thích lan, nhưng mình trồng lan cho đẹp chùa, cho đầu óc thư giãn, thoải mái; Con nhớ lời sư phụ, mình chỉ nên có cái gì làm mình được vui, được tốt hơn, được thoải mái; nếu mình sở hữu, sử dụng cái gì đó mà chỉ làm con phiền não thì không nên có, không nên sử dụng. Nó ứng bài kinh này là chỗ đó.
Trong nhà có những thứ làm mình khổ tâm mình tưởng mình làm chủ nó nhưng nó làm chủ mình.

Nếu thấy khó buông thì nên hạn chế sở hữu thứ khó buông. Giờ thấy có những vật dụng người tu không nên có là vậy. Nó chỉ làm mình khổ thôi. Mình thấy nó vô tri nhưng cẩn thận nó làm chủ mình không phải mình làm chủ nó.
Người tu = Người cạo tóc và người có tóc.
Hành giả phải đơn giản. Đến một lúc quyết định miên mật thì phải buông hết. Dầu cho mình là đại gia, có bao nhiêu tài sản châu báu nội thất, vườn cảnh cây kiểng,... nhưng khi quyết định tu tập thì hoặc giao người thân, hoặc bán tống bán tháo, hoặc cho ai đó.
Không có gì quý bằng tâm tu. Vì mối quan hệ, sử dụng, sở hữu món đồ nào mà làm tâm tư bị hao mòn, ảnh hưởng xấu thì tuyệt đối không nên. Nhớ: Những gì ta có hôm nay do kiếp trước tu tâm. Tu tâm qua 3 cửa: Khẩu nghiệp, thân nghiệp, ý nghiệp; Cả 3 trường hợp đều gọi tu tâm. Do kiếp trước tu sao đó mới có tài sản, sức khỏe,.. như vậy. Nếu bây giờ dồn hết thời gian, tâm tư cho tài sản, nhan sắc,... thì tự mình đóng khung cho đời sau kiếp khác. Mỗi lần thấy lòng mình nặng cái gì đó thì nhớ cái đó: Kiếp xưa buông bỏ nên có được cái này. Nếu bây giờ buông bỏ thì kiếp sau không được gì hết, nếu ta còn luân hồi.
Tất cả khổ nạn đi ra từ dính mắc: Dính mắc người, sự vật, sự kiện. Tất cả những gì mình được là nhờ mình buông cái gì đó trong quá khứ. Tất cả nỗi khổ niềm đau 1000% là do mình dính cái gì đó. Mình khổ cái gì đó là do dính cái đó.
La Hán cũng bịnh đau nhưng không dính thân này nên họ không đau như mình.
Trong room nhiều người không tin các vị nói đau là đau mắc mớ gì cái tâm. Có. Thí dụ tôi, tôi từng đi trong nắng, mưa, gió lạnh chỉ cần trong đầu tôi nghĩ cái gì đó thì nắng mưa gió lạnh không nghĩa lý gì hết; Hẹn gặp người mình thương, mình thích thì nắng, mưa không sao; Đi gặp người không thích, làm việc không ưa thì nắng mưa lúc bấy giờ là cực hình. Nếu mình buông được, không dính kẹt thì cỡ nào cũng thoải mái hết.
Khi lòng mình dính cái gì đó thì nhớ bài kinh này. Ngài Xá Lợi Phất dạy có những trường hợp nên và không nên. Dính quá thì nhớ cái này, lời kinh không phải tôi: Tất cả những khổ nạn đều đi ra từ dính mắc. Kể cả đau đớn thân xác. Thường xuyên tu tập thấy thân này là của tạm, do duyên mà có. Đến lúc có chuyện mình buông nó dễ.
Mới hồi sáng đi làm móng, sauna, tập gym, mình coi trọng cái thân nhưng trên đường về lỡ có chuyện gì, mình biết mình không đi bệnh viện kịp, không về nhà kịp mà phải ra đi ngay lúc này tại đây thì lúc đó phải sẵn sàng buông. Cứ nhớ: Do duyên mà có mặt ở đây, nay duyên mãn thì như nắm cát tung ra, phải chịu thôi. Phải chuẩn bị cái đó. Người tu đúng có thể ra đi bất cứ lúc nào, ở đâu. Tu sai không cách nào đi thanh thản hết.
Bài kinh này sâu lắm.
Ngài Xá Lợi Phất dạy mình có cân nhắc trong đời sống để an lạc hiện tiền, lỡ có gì ra đi nhẹ nhàng.
Chú giải bài kinh này nói rất rõ: Dầu chỗ đó tiện nghi nhưng đạo nghiệp bị xuống dốc, sa sút, thì phải bỏ; chỗ đó khổ cực cách mấy nhưng đạo nghiệp phát triển thì ráng ở. Còn về người, có những trường hợp thấy vui, thích, thoải mái nhưng đạo nghiệp sa sút, tâm tư sa sút – bỏ; Còn người mà mình ở gần họ được đạo tâm củng cố, gia cố, khích lệ, hỗ trợ, tiếp sức, thêm sức thì dầu có bị xua đuổi cũng tìm đủ cách để ở lại.
Như vậy, từ người tới vật, nó nóng quá, nó lạnh quá, nó nhiều bất tiện quá nhưng ở đó tâm tu mình quá tốt, là nên ở lại. Thời Phật có nhóm mấy chục vị tỳ kheo dắt nhau vào rừng tu, giới luật rất trong sạch, nên phi nhơn chỗ đó khó chịu. Nếu có đạo tâm thì họ quý, không có đạo tâm thì đức hạnh của các vị làm họ nóng nảy khó chịu. Giống như mình ở dơ gặp người ở sạch nó kỳ lắm, cứ lăn tăn cái gì đó; Mình ăn rồi quẹt mỏ, chùi quần thoải mái còn ông kia cách ổng cầm dao, cầm nĩa, lau miệng, rửa tay,.. thấy khó chịu. Ông với mình như 2 thái cực. Người không tu ở gần người có tu nó nóng lắm. Do đức độ của các vị nên mấy ông thọ thần không dám ở trên cao hơn các vị, phải ở thấp hơn, khổ lắm. Mấy ổng nghĩ mấy vị ở hoài mình không thoải mái, mới tạo đủ thứ âm thanh, hình ảnh ghê rợn để nhát, dọa mấy vị. Còn phàm mà, mấy vị ớn quá về lạy Phật: Bạch Thế Tôn, chỗ đó tụi con tu tập tốt nhưng nó lộng quá, tụi con ở không được, chỗ đó khí hậu, xóm làng đi bát,... tốt quá tốt, nó lộng tụi con tu không được. Chú giải bài kinh Từ bi (karaniya) – paramatthajotika - Chú giải Tiểu bộ nói cho chúng ta biết, lúc đó đức Phật quán xét toàn cõi Ấn Độ lúc đó không có chỗ nào thích hợp cho các vị hơn chỗ đó hết. Chú giải nói cái này mới ghê: Một chỗ để đặt bàn chân cũng không có. Họ phải trở lại chỗ đó.
Có những chuyện bà con trong room có đầu duy lý thì ngạc nhiên. Tui thì một phần theo kinh, một phần theo suy nghĩ chúng tôi tin chuyện đó. Tây có câu: Công việc gì cũng cần thời điểm, nơi chốn lý tưởng

cho nó. Đó là nói ngoài đời. Nói trong đạo thì cơ địa, tạng phủ, tâm tánh, tâm sinh lý của mình nói chung nhiều khi phải ở đúng chỗ đó mới ok, lệch chút nó không thoải mái. Nói theo thuyết âm mưu là có những chỗ mình tiếp nhận được tần số, làn sóng, năng lượng lành từ vũ trụ hơn chỗ khác. Cơ địa của mình thôi. Chuyện đó rất bình thường.

Địa khí, năng lượng từ bên ngoài vào, ngay đúng chỗ đó có thể mình được tốt hơn, tâm tư của mình thoải mái hơn,..

Cho nên đức Phật dạy bài kinh từ bi cho các vị, học thuộc, vào rừng, trở lại chỗ đó trì tụng vừa ban rải từ tâm cho phi nhơn ở đó, giống như thương lượng, hòa giải để ở đó tu tập. Về mấy hôm mấy chục vị chứng La Hán hết.

Mình tu chỗ nào chỗ nào giúp mình tâm tư tốt.

Bản thân tôi về Kalama tâm tu tốt lắm. Về Mỹ, về Châu Âu đời nhiều hơn đạo. Về Kalama, tôi nghĩ cái chết tôi không sợ, thấy nó nhẹ nhàng, mình hoạch định, trù tính toàn chuyện lành: thí dụ mình sẽ làm thêm cái này cho hành giả mai sau về, hoặc làm tiếp cuốn kinh gì,... Rời khỏi Kalama, bước ra lộ là khác liền. Về Kalama tôi khỏe lắm, ăn ít, ăn dễ, nhưng mà khỏe lắm. Sao kỳ.

Đừng bắt chước người ta nói dóc, nói vẹt, phiền não tức cảnh bồ đề, gian khó càng nhiều tâm tu càng tốt,... nói dóc. Mình chưa tới tầm đó đâu. Đừng bắt chước người ta nói vô phân biệt, cỡ nào cũng giai không...nói dóc nữa; Nói gì thì nói mình ở bên cạnh người thích hợp, trú xứ thích hợp, điều kiện vật chất thích hợp. Thích hợp không phải tiện nghi. Thấy thích hợp thì nên ở đó. Mình nên ưu tiên cho cái tâm. Mối quan hệ, đề tài tư duy, đối thoại nào, phương tiện vật chất nào hỗ trợ chuyện tu học thì nên tiếp tục. Quan hệ, gặp gỡ, vật dụng nào, chỗ ở nào phương hại đến tâm tu thì thấy ban ngày bỏ ban ngày, thấy ban đêm bỏ đi trong đêm. Vì sao? Vì mình không biết mình chết lúc nào, tìm lý do nấn ná là chết oan, chết khi đạo nghiệp chưa xong. Nếu được nên đi ngay. Đi trong ngày, đi trong đêm.

Còn ở gần người nào mình tốt hơn thì "dầu bị xua đuổi cũng phải ráng mà xin lỗi, suốt đời phải ở bên cạnh vị đó." Nếu ở gần người nào đạo tâm được trưởng dưỡng, nuôi lớn, gia cố, củng cố thì dầu họ tốt bằng trời hay giống con dòi cũng phải ở gần họ nếu chuyện tu tập mình được tốt, đạo tâm tốt hơn, đức tin tốt hơn, chánh niệm tốt hơn, thiền định tốt hơn, tàm úy tốt hơn,... đừng vì lý do nào bỏ họ.

Nói mặt nổi thì quan hệ xã hội, vật chất, trú xứ, ... giúp mình tu tập tốt hơn thì tiếp tục. Nói sâu hơn thì công việc, ngôn từ, đề tài đối thoại, tư tưởng gì có hại thì nên tránh.

Một ngày ít nhất vài lần nhớ, nghĩ tới cái chết, ít nhất vài lần nhớ- nghĩ chuyện trầm luân sa đọa các cảnh giới tăm tối. Mỗi ngày phải có đôi ba lần nghĩ nghĩ tuổi già, cái chết, trầm luân sa đọa dầu mình ở đâu: xe lửa, máy bay, đang ở villa, chòi lá,... để giữ mình.

Nhớ 2 chuyện cũng được: Sớm muộn gì mình cũng chết. Chết rồi đi về đâu.

Có những cảnh giới không có đường lui. Cái đó quan trọng lắm.

Bài kinh này đại khái là như vậy.

Nói một cách chung chung thì chỗ ở, quan hệ xã hội, phương tiện vật chất nào giúp mình chuyện tu tập thì nên tiếp tục. Nói rốt ráo thì thân nghiệp, khẩu nghiệp, ý nghiệp nào có hại cho đời tu thì nên tránh.

Bài kinh này phải được hiểu cả 2 hướng đại khái và chi tiết như vậy đó.

Chúc các vị một ngày vui./.